

Na osnovu članova 22. i 24. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Tamara Skrozza, Filip Švarm, Božo Prelević, Zoran Ivošević, Stojan Marković, Petar Jeremić, Aleksandar Đivuljskij, Ljiljana Smajlović, Predrag Azdejković i Vlado Mareš, na sednici održanoj 27.6. 2013. godine, jednoglasno donosi

ODLUKU

Tekstom „Hoće li devojčice biti vakcinisane protiv raka grlića materice“, objavljenim 31.5.2013. godine dnevni list „Večernje novosti“ **prekršio je Kodeks novinara Srbije i to tačke 1. i 2. Odeljka V (Novinarska pažnja)**, po kojima je „novinar obavezan da pristupa poslu sa dužnom profesionalnom pažnjom“ i „ne sme slepo da veruje izvoru informacija“, odnosno „mora da vodi računa o tome da izvori informacija često slede svoje interese ili interese društvenih grupa kojima pripadaju i prilagođavaju svoje iskaze tim interesima. **Prekršena je i tačka 8. Odeljka VI (Odnos prema izvorima informisanja)** koja novinaru zabranjuje da među ljude unosi neopravdan strah.

Nalaže se dnevnom listu „Večernje novosti“ da ovu odluku Komisije objavi najkasnije u trećem broju od dana dostavljanja odluke.

OBRAZLOŽENJE

Podnosilac žalbe dr Zoran Radovanović, predsednik Lige za imunizaciju podneo je žalbu smatrajući da je redakcija, objavljujući tekst o štetnosti vakcine protiv raka grlića materice, koji je, kako je naveo, veoma uznemirio čitaoce, prekršio više odredbi Kodeksa novinara. Po njemu, list nije javnost izvestio tačno, objektivno i potpuno, nisu konsultovna najmanje dva nezavisna izvora, niti je uvažena obaveza novinara i urednika da prave jasnu razliku između činjenica, kometara, pretpostavki i nagađanja. “Tvrdi se da je došlo do negativnih posledica pri upotrebi tih vakcina: od toga 136 smrtnih slučajeva, a 942 trajna invaliditeta, 5.919 pacijenata se nije oporavilo...Ima li autorka članka predstavu šta znači 7 000 umrlih ili trajno onesposobljenih ljudi? Misli li da bi zdravstvena služba ostala ravnodušna da je vakcina uzročno povezana maker i sa minimalnim brojem umrlih”, naveo je, između ostalog podnosilac žalbe. Dr Radovanović je naveo da “Novosti” imaju samo jednog sagovornika koji potvrđuje iznete podatke, kako navodi “makedonsku televizijsku novinarku”, dok mišljenje nije zatraženo ni od jednog epidemiologa, imunologa, ni pedijatra iz bilo koje ugledne medicinske ustanove. On je naveo i da se pismom u kojem iznosi ove primedbe već obratio glavnom uredniku “Novosti”, kao i medija koji su preneli ovaj tekst.

U odgovoru na žalbu, autorka teksta je, između ostalog, navela da postoje lobi koji zagovara vakcinaciju i onaj koji je protiv nje, te da nije sporno da njena sagovornica pripada drugom, a dr Radovanović prvom. Ona je naglasila da je podatke za tekst našla na veb sajtu, čiji je link dostavila, te da je do lekarke koja joj se sagovornik došla tražeći stručnjaka koji bi izneo drugačije mišljenje od pokrajinske sekretarke za zdravstvo koja govori o tome da Vojvodina planira da uvede dobrovoljnu vakcinaciju zadevojčice od 11 do 14 godina. Novinarka je naglasila da dr Radovanović nije tražio da se njegovo pismo objavi, a kada ga je kasnije kontaktirala, nije želeo da “stane nasuprot” njene prethodne sagovornice.

Deo članova Komisije za žalbe smatrao je da je ovakav način pisanja ne samo suprotan profesionalnim pravilima, nego i potencijalno veoma opasan, jer može izazvati ozbiljne posledice. Po oceni članova Komisije, novinar, pišući o veoma ozbiljnoj temi značajnoj za zdravlje velikog broja ljudi, nije postupio u skladu sa pravilima novinarske pažnje i slepo je verovao izvoru, ne uzimajući u obzir da izvor može slediti sopstvene ili interese neke društvene grupe i prilagoditi iskaz tim interesima. Takođe, članovi Komisije smatraju da je objavljivanjem teksta “Hoće li devojčice biti vakcinisane protiv raka grlića materice” prekršena i odredba Kodeksa koja novinaru zabranjuje da među ljude unosi bezrazložan strah. Uznemiravajuće tvrdnje o velikoj opasnosti vakcine po život i zdravlje devojčica iznete su bez ikakvih dokaza, a mogu imati veoma ozbiljne posledice. Komisija je zato jednoglasno zaključila da su **“Novosti” prekršile Kodeks novinara Srbije** i naložila listu da objavi ovu odluku.

Beograd, 27.6.2013.

Predsedavajuća

Tamara Skrozza